

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2017.1.25.
JOIN(2017) 4 final

**KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK ÉS A TANÁCSNAK**

**Migráció a közép-mediterrán útvonalon
A migrációs áramlás kezelése, életmentés**

BEVEZETÉS

2016 folyamán minden korábbinál több menekült és migráns próbált a Földközi-tenger közepső térségén átkelve az európai partokra jutni. 2016-ban több mint 181 000 irreguláris migránst észleltek a közép-mediterrán útvonalon, akik túlnyomó többsége Olaszországban ért partot. 2016 a tengeri halálesetek számát illetően is rekordévnek számított: több mint 4 500-an vesztették életüket a tengeren való átkelés során¹. A közép-mediterrán útvonal mára ismét az Európába igyekvő migránsok és menekültek első számú útvonalává vált, amint az a kelet-mediterrán útvonalon keresztüli érkezések 2015 végi, illetve 2016 eleji megugrása előtt is jellemző volt. Ez elfogadhatatlan mértékű emberi szenvedéssel és költségekkel jár.

A közép-mediterrán útvonalon érkező migránsok fokozódó beáramlása számos okkal magyarázható: ezek közé tartozik a líbiai instabil helyzet, de olyan átfogóbb tényezők is, mint a Szubszaharai-Afrikában dúló erőszakos konfliktusok és az ottani gazdasági helyzet. Ezek a mozgatórugók a közeljövőben aligha fognak megszűnni, következésképpen a folyamatos beáramlás nyomán a leginkább érintett uniós tagállamokra, azaz Olaszországra és Máltára nehezedő nyomás fokozódása várható.

Líbia a közép-mediterrán útvonal egyik fő állomása, és az Európába igyekvők 90 %-ának² kiindulási pontja³. Az embercsempészek és emberkereskedők saját javukra fordítják a törékeny politikai helyzetet és a terület, illetve a határ feletti hiányos ellenőrzést. Tevékenységük és az általuk elkövetett emberi jogi jogsértések hozzájárulnak az ország instabilitásához, és fokozzák a migránsok kiszolgáltatottságát. A stabil politikai helyzet felé való elmozdulás elengedhetetlen Líbia fenntartható jövőjének és az egész régió stabilitásának biztosításához. A líbiai kormányzati és biztonsági kihívások tartós megoldásának kialakítása változatlanul prioritást jelent mind Líbia, mind az EU, az uniós tagállamok és a nemzetközi partnerek számára, hiszen ez a kulcsa a migrációs kihívás eredményes és fenntartható, hosszú távú kezelésének. E célból az EU továbbra is támogatja a nemzeti egységkormányt és az elnökségi tanácsot mint Líbia legitim hatóságait⁴ és mint kulcsfontosságú partnereket e törekvésben.

Az EU és tagállamai fokozatosan megerősítették és célzottabbá tették az áramlások kezelésére és az emberéletek megmentésére irányuló szakpolitikai válaszléteiket a Földközi-tenger közepső térségében. Az Európai Tanács 2013. decemberi következtetései szerint „elsődleges célként kell kezelni a harmadik országokkal annak érdekében folytatott fokozott együttműködést, hogy a migránsok ne kíséreljenek meg akár súlyos veszélyek árán is bejutni az Európai Unióba”. 2015-ben a Bizottság átfogó európai migrációs menetrendet⁵ terjesztett elő. Miután 2015 áprilisában több százan életüket vesztették egy Lampedusa melletti hajószerecsétlenségben, az Európai Tanács következtetéseiben bejelentette, hogy az EU „minden tőle telhetőt meg fog tenni mind annak megelőzésére, hogy újabb személyek veszítsék életüket a tengeren, mind a humanitárius sürgősségi helyzetet előidéző okok kezelésére”, továbbá megerősíti „az uniós jelenlétet a Földközi-tengeren”. Ennek eredményeképp kialakították az EU állandó tengeri jelenlétét, aminek köszönhetően több tízezer ember életét sikerült megmenteni. Az EU 2015 októberében a migrációval foglalkozó 2015-ös vallettai csúcstalálkozó nyomán követéseként elindította az afrikai partnerekkel folytatott együttműködés intenzív szakaszát⁶. 2016 júniusa óta az Európai Tanács célzott együttműködést folytat

¹ Forrás: <https://missingmigrants.iom.int/mediterranean>

² Forrás: olasz belügyminisztérium.

³ A Líbiában tartózkodó migránsok becsült létszáma 700 000 és 1 millió között mozog. Ebből mintegy 350 000 fő belső menekültnek tekinthető (a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) adatai szerint), akik ugyanakkor vissza kívánnak térni otthonukba vagy Líbiában kívánnak maradni, illetve ez szándékukban áll.

⁴ Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2259. sz. határozatával összhangban.

⁵ COM(2015) 240 final, 2015.5.13.

⁶ Az Európai Tanács 2016. decemberi következtetései. Lásd a vallettai csúcstalálkozón elfogadott politikai nyilatkozatot és cselekvési tervet. A folyamat következő állomása a vezető tisztviselők február 8–9-i találkozója.

a migránsok származása és a tranzitútvonalak szempontjából kulcsfontosságú országokkal⁷. 2016 decemberében az Európai Tanács kiemelte, hogy „fokozni kell a líbiai parti őrségnek – többek között az EUNAVFOR MED Sophia művelet keretében – nyújtott támogatást”, valamint „kezdeményezni kell azt, hogy a Líbiában rekedt migránsok számára biztosítsanak támogatott önkéntes visszatérési lehetőséget, hogy így csökkenjen a veszélyes utazást választók száma”.

Egyértelmű, hogy amennyiben 2017 tavaszán nem kerül sor további intézkedésekre, úgy folytatódni fog az irreguláris migránsok közép-mediterrán útvonalon keresztül ellenőrizetlen beáramlása. Joseph Muscat, Málta miniszterelnöke az Európai Parlamentben tartott beszédében így fogalmazott: „Európának tavasszal jelentős beáramlással kell majd szembenéznie a közép-mediterrán útvonalon. [...] Semmi esélyt nem látok arra, hogy egy tagállam önállóan képes legyen kezelni vagy befogadni egy ilyen újabb hullámot. Ez igen komolyan próbára teszi az Európai Unió alapelveinek lényegét, hacsak nem cselekszünk most azonnal”⁸.

Ez EU-nak és a tagállamoknak tehát olyan operatív intézkedéseket kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk, amelyek valódi változást hozhatnak a közelgő tavaszi és nyári időszakokra való felkészülés jegyében. Az EU-nak a tagállamokkal szorosan együttműködve koordináltan kell fellépnie, és amennyiben a tagállamok – elsősorban Olaszország és Málta – saját maguk is erőfeszítéseket tesznek, az uniós intézkedéseknek ki kell egészíteniük és támogatniuk kell ezeket azáltal, hogy egy koherens és átfogó megközelítést érvényesítve mozgósítják az uniós szinten elérhető összes eszközt. A líbiai nemzeti egységkormány meghatározó partner ebben a törekvésben, és valamennyi intézkedést a vele folytatott teljes körű koordináció jegyében, az egységkormányt támogatva kell végrehajtani. Az EU fokozni fogja a líbiai egységkormány kapacitásának megerősítésére irányuló erőfeszítéseit.

Ez a közös közlemény meghatározza azon kulcsfontosságú intézkedéseket, amelyek közvetlen hatást gyakorolhatnak, és a viszonylag rövid időn belül végrehajtható lépésekre összpontosít, a közép-mediterrán útvonal menti különböző állomásokat megelőzve. Mindez egy átfogó stratégia részét képezi, amely kiemelt hangsúlyt fektet a Líbiát átszelő útvonalra, ugyanakkor figyelembe veszi a tágabb regionális összefüggéseket is (különös tekintettel Tunéziára, Egyiptomra és Algériára), és célja az útvonal áthelyeződésének megelőzése, valamint a szomszédokat érintő esetleges negatív következmények elkerülése. Emellett figyelembe veszi a líbiai települések bevonásának és az országban jelen lévő nemzetközi szervezetekkel – például az IOM-mal és az UNHCR-rel – folytatott szoros együttműködésnek a jelentőségét.

További lényeges elem a migráció kezelésére irányuló EU-n belüli munka, konkrétan a hatékony eljárások és a teljes körű regisztráció az Unióba érkezéskor, valamint a nemzetközi védelmet nem igénylők hatékony visszaküldése. A hiteles visszatérési politika egyértelművé teszi, hogy a Földközi-tengeren való átkelés a vele járó kockázatok miatt nem éri meg. A Bizottság a következő hetekben mindezen szükségleteket szem előtt tartva és a hatékony válaszingtézkedések haladéktalan biztosítása érdekében frissíteni fogja a visszatérésre vonatkozó uniós cselekvési tervet⁹. A Bizottság konkrét lépésként a hatályos uniós szabályokra támaszkodva feltérképezi, hogy a szabályozás rugalmasságát kihasználva miként javítható a kiutasítási határozatok végrehajtása, és egyértelmű iránymutatást fog nyújtani erre vonatkozóan.

1. A KÖZÉP-MEDITERRÁN ÚTVONALON ZAJLÓ MIGRÁCIÓ JELENTETTE KIHÍVÁS

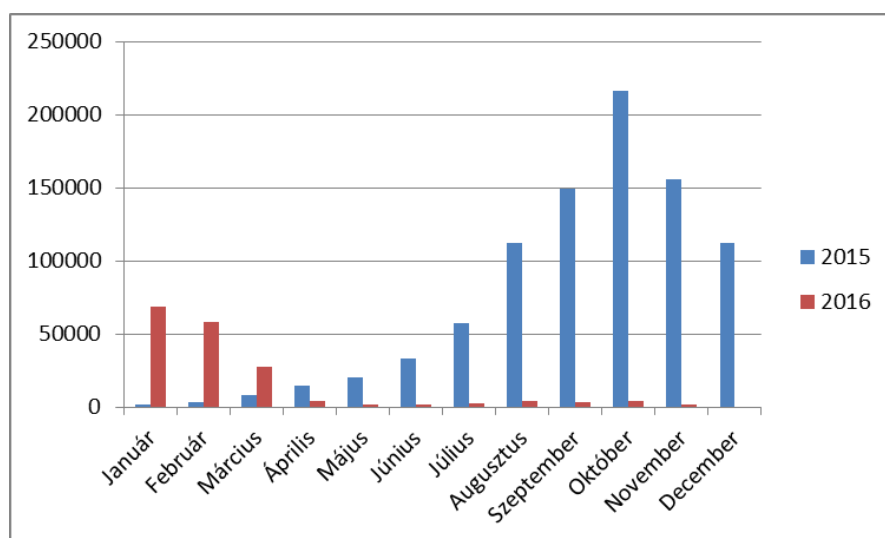
⁷ COM(2016) 960, 2016.12.14., Második eredményjelentés: a harmadik országokkal az európai migrációs stratégia keretében kialakított partnerségi keret első eredményei. A következő jelentés elfogadása 2017 márciusában esedékes.

⁸ <https://www.eu2017.mt/en/news/Pages/Speech-by-Prime-Minister-Joseph-Muscat-at-the-EP-Plenary-Session-on-the-Presidency-Priorities.aspx>

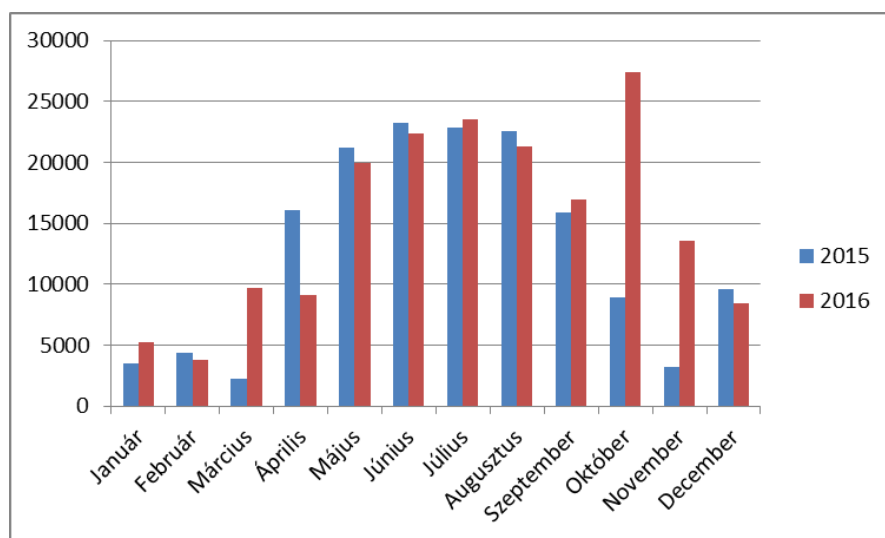
⁹ A visszatérésre vonatkozó jelenlegi uniós cselekvési tervet 2015-ben fogadták el (COM(2015) 453 final, 2015.9.9.).

2016-ban több mint 181 000 irreguláris migránst észleltek a közép-mediterrán útvonalon, akik túlnyomó többsége Olaszországban ért partot. Olaszország arról számolt be, hogy az érkezések száma a 2015. évvel összevetve 18 %-kal nőtt, így még a 2014-es korábbi csúcsot is meghaladta. A Máltára érkezők száma ehhez képest alacsony. A migránsok csaknem 90 %-a Líbiából kelt útra, ezt követte Egyiptom (7 %), Törökország (1,9 %), Algéria (0,6 %) és Tunézia (0,5 %)¹⁰.

Ezen adatok tanúsága szerint 2016-ban a közép-mediterrán útvonal volt az Európába tartó irreguláris migránsok által használt fő útvonal. Míg a kelet-mediterrán útvonalon a felderített illegális határátlépések száma 2015-ben 885 000-en tetőzött, az EU–Törökország nyilatkozat 2016. március 18-i elfogadása¹¹ óta igen jelentős visszaesés tapasztalható (lásd az 1. ábrát). A közép-mediterrán útvonal fokozódó terheltsége éppen ezért még hangsúlyosabbá válik (2. ábra).

1. ábra: Beáramlás a kelet-mediterrán útvonalon, 2015–2016 (Forrás: Frontex – az adatok a 2016. novemberig tartó időszakot fedik le)

2. ábra: Beáramlás a közép-mediterrán útvonalon, 2015–2016 (Forrás: olasz belügyminisztérium – 2015 összesen: 153 842; 2016 összesen: 181 436)

¹⁰ Forrás: olasz belügyminisztérium.

¹¹ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>

Az érkezők állampolgárság szerinti megoszlása a szubszaharai-afrikai migránsok folyamatos beáramlását mutatja. Az Olaszországban 2016-ban partot ért személyek legnagyobb részben a következő tíz ország valamelyikének állampolgárai voltak: Nigéria (21 %), Eritrea (11 %), Guinea (7 %), Elefántcsontpart (7 %), Gambia (7 %), Szenegál (6 %), Mali (6 %), Szudán (5 %), Banglades (4 %) és Szomália (4 %). Az egyéb állampolgárságok 22 %-ot tettek ki.

Az Olaszországba érkezők alig több mint fele nyújtott be menedékkérelmet. Maga a migráció ugyan megszokott jelenség, ám a Szubszaharai-Afrikából kiinduló jelenlegi migrációs mozgás strukturális jellegűnek tűnik, és mindaddig, amíg a származási országok gazdasági és politikai/biztonsági helyzete nem javul, semmilyen jel nem utal e tendencia esetleges változásának lehetőségére.

Aggodalomra ad okot, hogy egyre emelkedik a kiszolgáltatott helyzetben lévő migránsok – főleg a nők és a kiskorúak – száma. Az Olaszországban partot ért 181 000 migráns között körülbelül 24 000 volt nő (13 %, csaknem felük Nigériából érkezett), 28 000 pedig kiskorú (15 %), akiknek túlnyomó többsége (91 %) kísérő nélkül utazott. E kiskorúak aránya 2015-höz (10 %) képest emelkedett, és a kísérő nélküli kiskorúak aránya is megnőtt (2015-ben 75 %). A kísérő nélküli kiskorúak leggyakrabban a következő országok állampolgárai: Eritrea (15 %), Gambia (13 %), Nigéria (12 %), Egyiptom (10 %) és Guinea (10 %).

2. AZ ÁTKELÉSEK SZÁMÁNAK VISSZASZORÍTÁSA, TENGERI ÉLETMENTÉS

A tengeri tragédiákra való reagálás

A mostani évtized kezdete óta több mint 13 000 Európába tartó irreguláris migráns vesztette életét a közép-mediterrán útvonalon. Olaszország és Málta rendkívüli erőfeszítéseket tett a halálesetek kockázatának csökkentése érdekében, és a segélyhívásokra reagálva tengeri kutató-mentő akciókat indítanak. Az olasz kormány 2013-ban a tengeri életmentést célzó első nagyszabású összehangolt fellépésként elindította a Mare Nostrum tengeri és légi műveletet.

2014 vége óta az uniós együttműködés – az emberi jogokat és a nemzetközi jogot mindenkor maradéktalanul tiszteletben tartva – lényegesen hozzájárul az olasz erőfeszítésekhez. A Tritón és a Sophia művelet keretében eddig több mint 200 000 migránst sikerült megmenteni a nyílt tengeren.

Fő uniós kezdeményezések a Földközi-tenger középső térségében

Az Európai Unió által vezetett tengeri erők – Földközi-tengeri térség (EUNAVFOR MED Sophia művelet) rekordidőn belül, 2015 júniusában jött létre, és célja az embercsempészek és emberkereskedők által használt vagy gyaníthatóan használt hajók és eszközök beazonosítása, elfogása és megsemmisítése, valamint üzleti modelljük felszámolása a Földközi-tenger déli-középső részén, továbbá az újabb tengeri halálesetek megelőzése. 2015 októberében elindult a művelet második fázisa, amelynek keretében a nyílt tengeren a gyaníthatóan embercsempészet vagy emberkereskedelem céljára használt hajók fedélzetére lépnek, a hajót átkutatják, lefoglalják és átirányítják. A jelenlegi mandátum 2017 júliusában jár le. A művelethez 25 tagállam¹² csaknem 1 800 személyzeti, illetve eszközbeli hozzájárulást tett. A jelenleg használt eszközök közé tartozik 6 vízfelszíni jármű és 6 légi jármű. A Sophia művelet eddig mintegy 372 csempészhajót semlegesített, mintegy 101, csempészéssel gyanúsított személy letartóztatásában működött közre, és csaknem 32 000 személy életét mentette meg a nyílt tengeren. Mandátuma 2016 júniusában további két támogató feladattal bővült: a líbiai parti őrség és haditengerészet kiképzése, valamint az ENSZ-fegyverembargó végrehajtásában való részvétel a nyílt tengeren, a líbiai partok mentén. A Sophia művelet jelenlegi felhatalmazása a Líbia melletti nyílt tengerre terjed ki, tehát a líbiai parti tengeren nem hajthat végre műveleteket.

¹² Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Csehország, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia.

A Frontex által 2014 novemberében indított **Tritón művelet** a határvédelemre, valamint a kutatási-mentési műveletek támogatására összpontosít. 2015 júliusában művelati területét déli irányba kiterjesztették, ami a távolabbi déli területeken is megkönnyíti a kutatási-mentési műveletekhez való hozzájárulást. A Frontex által kiküldött tisztviselők támogatják az olasz hatóságokat az érkező migránsok regisztrációja terén. A Tritón műveleteinek köre immár a határokon átnyúló bűncselekményekre is kiterjed, amilyen például az embercsempészet, a kábítószer-kereskedelem, a jogellenes halászat és a tengerszennyezés. A művelet az olasz belügyminisztérium parancsnoksága alá tartozik. Összesen 28 európai ország¹³ vesz részt benne technikai eszközök vagy határőrök rendelkezésre bocsátása révén.

Ezzel párhuzamosan, 2014 vége óta a nem kormányzati szervezetek (NGO-k) egy szűk, bár egyre bővülő köre szintén aktív szerepet vállal a Földközi-tenger középső térségére irányuló kutatási-mentési tevékenységben. Jelenleg mintegy 9 NGO körülbelül 14 hajót működtet e célból. Műveleteik a Líbiához közeli tevékenységekre összpontosulnak, és a nagyobb hajók teljes körű kutatási-mentési tevékenységet végeznek, migránsokat vesznek fel és olasz kikötőkbe szállítják őket. A kisebb NGO-k kizárólag a líbiai partok közelében történő mentésre, mentőmellények szétosztására és sürgősségi orvosi ellátás nyújtására összpontosítanak, valamint a nagyobb méretű hajókon érkező migránsokat olasz kikötőkbe szállítják. 2016 folyamán az olasz parti őrség és haditengerészet, a Tritón és a Sophia művelet, illetve az NGO-k nagyjából azonos arányban kezdeményeztek mentési műveleteket.

A járőrtevékenységek – a kutatási-mentési tevékenységek támogatását is beleértve – az olasz területhez közeli vizekről fokozatosan eltolódtak a Líbiához közelebbi vizek irányába. Ennek egyik közvetlen következménye a csempészek által alkalmazott üzleti modell megváltozása. Egyre gyakoribb, hogy az irreguláris migránsokat és a menekülteket olcsó, tengeri hajózásra teljesen alkalmatlan felfűjható csónakba ültetik, amelyekkel semmi esély sincs az olasz partok elérésére, és a csempészek arra számítanak, hogy a kutató-mentő szolgálatok úgyis felveszik őket a líbiai parti tengeren vagy annak közelében. Az ilyen csónakok mostanra a líbiai partokat elhagyó összes vízi jármű 70 %-át teszik ki, amiből adódóan ezek a hajóutak egyre veszélyesebbé válnak, a tengeri halálesetek száma pedig emelkedik. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek és az Európának szorosan nyomon kell követnie az ilyen felfűjható csónakok Líbiába vezető ellátási útvonalát, és a líbiai hatóságokkal együttműködve fel kell számolnia a csempészek ellátási forrásait.

Az EU továbbra is humanitárius kötelezettségének tekinti a tengeri életmentést. A Sophia művelet engedélyezett művelati területe jelenleg a Líbia melletti nyílt tenger, a líbiai parti tengeren viszont nem hajthatók végre műveletek. A jelenlegi körülmények között – az elismert líbiai hatóságok teljes körű beleegyezésével – egy megerősített líbiai parti őrséggel folytatott szoros operatív együttműködés kiképzés és eszközök biztosításán keresztül képes lenne maximalizálni a megmentett életek számát, növelni a csempészek feltartóztatásának és megállításának esélyét, valamint enyhíteni az esetleges nem szándékolt következményeket.

A líbiai parti őrségnek nyújtott támogatás megerősítése

Az aktuális helyzet hatékony kezelése érdekében a válaszingázásoknak arra is ki kell terjedniük, hogy a líbiai hatóságok megakadályozzák a csempészek tevékenységét, a líbiai parti őrség pedig megfelelő kapacitásokkal rendelkezzen a tengeri határ jobb igazgatásához és a biztonságos líbiai partraszállás garantálásához. Az EU-nak és a tagállamoknak természetesen támogatniuk kell a líbiai hatóságok erőfeszítéseit, elsősorban kiképzés, tanácsadás, kapacitásépítés és egyéb eszközök révén. A Sophia, illetve a Tritón művelet saját zónájában tevékenykedve, illetve saját mandátumának megfelelően együttes erőfeszítéssel a csempészes elleni fellépésre és a távolabbi tengeri területekre

¹³ Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Norvégia, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szlovákia, Szlovénia.

irányuló kutatási-mentési tevékenységre helyezhetné a hangsúlyt, és különös figyelmet fordíthatna a megfigyelésre, a líbiai hatóságok figyelmeztetésére és az emberkereskedők elleni küzdelemre.

Felismerve, hogy a líbiai parti őrsgnek¹⁴ központi szerepet kell játszania a helyzet kezelésében, e szerv kapacitásépítése – mind a képességek, mind a szükséges felszerelések tekintetében – prioritásnak számít. E célból az EU többek között a Sophia művelet és a határellenőrzést segítő európai uniós misszió keretében szorosan összehangolja tevékenységét a tagállamokkal és más szereplőkkel, hogy koherens módon tudják támogatni a kapacitásépítést. Az EUBAM, a Sophia művelet és más uniós kezdeményezések keretében érdemes lenne mérlegelni a belügyminisztérium irányítása alá tartozó és tengeri műveleteket végrehajtó líbiai tengeri rendőrség kiképzésének lehetőségét is.

A líbiai parti őrsgnek összetett képzési igényei vannak, az alapfokú hajózási ismeretektől és a tengeri műveletek biztonságos végrehajtására való képességtől egészen a parti őrsg tagjaitól elvárt bűnüldözési feladatok teljes körének végrehajtásáig, beleértve Líbia nemzetközi kutatási-mentési zónájának hatékony ellenőrzését is. Az EU rendkívül nagy hangsúlyt fektet annak biztosítására, hogy a kapacitásépítés hozzájáruljon a migránsok emberi jogainak tiszteletben tartásához. A Sophia művelet keretében három képzési csomag révén máris megkezdődött a líbiai parti őrsg kiképzése.

Ezt a kiképzést az Európai Bizottság által irányított egyéb uniós programok keretében végrehajtott intézkedések egészítik ki. Ezek közé tartozik a líbiai határőrizet megerősítésére irányuló Seahorse földközi-tengeri hálózat program, amelyet a spanyol Guardia Civil vezet, és végrehajtásában összesen hét tagállam¹⁵ vesz részt. Ezt a tevékenységet most még intenzívebbé kell tenni, hogy a kiegészítő fellépéseknek köszönhetően minden azonosított szükségletet ki tudjanak elégíteni.

A Bizottság azonnali intézkedésként rövid időn belül megállapodást köt a Guardia Civillel a líbiai parti őrsg kiképzésére szánt finanszírozási források további 1 millió EUR-val történő bővítéséről a meglévő Seahorse program keretében¹⁶. Ehhez a későbbiekben a líbiai parti őrsg támogatását célzó új program társulna¹⁷ annak biztosítása érdekében, hogy a számos programon keresztül nyújtott különféle típusú kiképzések hozzájáruljanak a líbiai parti őrsg szükségleteinek maradéktalan kielégítéséhez. Ezzel párhuzamosan az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség további kiképzést nyújt a líbiai parti őrsgnek, és az ilyen jellegű tevékenységre vonatkozó lehetőségeket a továbbiakban is ki fogják használni. A különböző szereplők által indított kiképzési kezdeményezések egymást kiegészítő jellegét és koherenciáját informális koordinációs mechanizmusokon keresztül fogják biztosítani.

A koordináció keretében emellett segítségnyújtásra is sor kerülne az olasz belügyminisztériummal kötött, 2,2 millió EUR-s vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodáson¹⁸ keresztül, amelynek részét képezi a tengeri mentés és a líbiai parti őrsgnek nyújtott kiképzés támogatását célzó (a Nemzetközi Migrációs Szervezet által végrehajtott) elem, valamint a líbiai hatóságok kapacitásépítését és a Líbiában tartózkodó vagy ott partot ért menekülteknek és menedékkérőknek történő segítségnyújtást célzó (az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával (UNHCR) együttműködve végrehajtandó) elem.

¹⁴ Az 1996-ban megalakult jelenlegi líbiai parti őrsg felelős az állami szuverenitás gyakorlásáért és a bűnüldözésért az ENSZ égisze alatt, illetve a nemzeti jog értelmében. A parti őrsg és a haditengerészet közös logisztikával, személyzettel és képzéssel rendelkezik. Általánosan elfogadott vélemény, hogy a parti őrsg feladatokat ellátó szervek közül ez a leginkább működőképes.

¹⁵ Spanyolország, Olaszország, Málta, Franciaország, Görögország, Ciprus és Portugália.

¹⁶ Ehhez a Fejlesztési Együttműködési Finanszírozási Eszköz biztosít pénzügyi forrásokat. A képzést ki lehetne terjeszteni Tunézia, Algéria és Egyiptom parti őrsgének tagjaira is, miután ezek az országok csatlakoznak a Seahorse programhoz.

¹⁷ A finanszírozási lehetőségek közé tartozik az afrikai stabilitással és az irreguláris migráció okainak kezelésével foglalkozó szükséghelyzeti alap (Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért) és az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI).

¹⁸ A megállapodás aláírására az észak-afrikai regionális fejlesztési és védelmi program keretében került sort.

Ezek a programok azt példázzák, hogy az uniós költségvetés közvetlenül ugyan nem finanszírozhatja a Sophia műveletet, a líbiai parti őrség kiképzéséhez azonban nyújthat pénzügyi támogatást. Ebben az összefüggésben a Bizottság készen áll további megfelelő megoldásokat kialakítani a líbiai parti őrség támogatását célzó programokhoz nyújtott megbízható, hosszú távú finanszírozás biztosítása érdekében, ezáltal kiegészítve a tagállami hozzájárulásokat.

A líbiai parti őrség nem megfelelő képességein túlmenően a járőrözési eszközök hiánya is általános problémát jelent. Egyes ilyen eszközök javítására az országon kívül került sor, és a visszaszállításuk, valamint a személyzet szükséges továbbképzése és a megfelelő vezetési és irányítási lánc kialakítása javítani fogja a líbiai parti őrség cselekvési képességét. A visszaszállítást követően az eszközöket megfelelően működőképes állapotban kell tartani.

A líbiai parti őrség kapacitásépítésének hosszú távú célja annak elérése, hogy a líbiai hatóságok a nemzetközi kötelezettségeknek maradéktalanul eleget téve jelöljék ki a kutatási-mentési övezetet. Az EU ezt szem előtt tartva pénzügyi segítséget nyújt az olasz parti őrségnek, hogy az támogassa a líbiai parti őrséget egy tengeri mentést koordináló központ létrehozásában, ami a nemzetközi joggal összhangban a líbiai kutatási-mentési övezetben végrehajtott kutatás-mentés hatékony koordinációjának előfeltétele¹⁹. A Seahorse földközi-tengeri hálózat idén kialakítandó műholdas kommunikációs infrastruktúráját használva a líbiai parti őrségnek lehetősége lesz megosztani az eseményekkel kapcsolatos információkat, illetve összehangolni a járőrözési és mentési tevékenységeket a szomszédos országok parti őrségeivel, ami nagymértékben hozzájárulna a mentési műveletek sikeréhez. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség rendszeres nyomonkövetési és megfigyelési információkkal²⁰ fogja támogatni az együttműködést. A líbiai parti őrségnek a kiképzést és az eszközök visszaszolgáltatását követően biztosítandó támogatás és tanácsadás lehetséges formáit tovább kell vizsgálni.

Végül, a Bizottság az Európai Unió tengerhajózási biztonsági stratégiájára vonatkozó cselekvési terv²¹ összefüggésében 2017-ben 80 000 EUR összegű vissza nem térítendő támogatást nyújt a Földközi-tengeri Parti Őrségi Fórumnak, amely segíteni fog a líbiai parti őrségnek a kölcsönös ismeretszerzésben, a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok megosztásában, valamint a tagállamok és a Földközi-tenger mentén fekvő más harmadik országok parti őrségeivel való további együttműködés lehetséges területeinek azonosításában.

Kulcsintézkedések:

- Finanszírozási források biztosítása a líbiai parti őrség kiképzési programjaihoz a Seahorse program költségvetésének azonnali, 1 millió EUR-val történő kiegészítése, valamint az észak-afrikai regionális fejlesztési és védelmi program keretében nyújtott 2,2 millió EUR vissza nem

¹⁹ Az arra irányuló köteleesség, hogy a hajóknak segítséget kell nyújtaniuk a bajba jutott más hajóknak, a hagyományból fakad, valamint az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú 1974. évi nemzetközi egyezmény (SOLAS-egyezmény) is előírja azt. A tengeri felkutatásról és mentésről szóló 1979. évi nemzetközi egyezmény (SAR-egyezmény) előírja az egyezmény részes felei számára, hogy gondoskodjanak megfelelő kutatási-mentési szolgáltatások nyújtásáról parti vizeiken. Az egyezmény egyúttal arra ösztönzi a feleket, hogy kössenek kutatási-mentési megállapodásokat a szomszédos államokkal, és ezek részeként határozzák meg a kutatási-mentési zónákat, vonják össze eszközeiket, alakítsanak ki közös eljárásokat és képzést, valamint tegyenek kapcsolattartási célú látogatásokat. Az egyezmény kimondja, hogy minden félnek aktív intézkedésekkel meg kell könnyítenie a saját parti tengerére való belépést a többi fél mentőegységei számára. Líbia a SOLAS-egyezményt és a SAR-egyezményt egyaránt megerősítette.

²⁰ Az Eurosur összevont szolgáltatásai – amelyek az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség irányítása alá tartoznak – hajózási adatszolgáltatási rendszerek, műholdak és megfigyelő repülőgépek alkalmazásán keresztül lehetővé teszik a harmadik országbeli indulási állomások rendszeres ellenőrzését, valamint a gyanús hajók felderítését és nyomon követését a Földközi-tenger egészén.

²¹ Az Európai Tanács 2014 júniusában fogadta el az Európai Unió tengerhajózási biztonsági stratégiáját. A stratégia egy közös uniós terv, amely javítani igyekszik a kihívások – például az általános biztonság és béke, illetve a külső határellenőrzés – uniós megelőzésének és kezelésének módját.

térítendő támogatás révén.

- Annak biztosítása, hogy a jövőben megfelelő nagyságú finanszírozási források egymást kiegészítő jelleggel fedjék le a különféle kiképzési igényeket.
- Segítségnyújtás a líbiai hatóságoknak egy tengeri mentést koordináló központ létrehozása, valamint a tagállamokkal folytatott operatív együttműködés javítása érdekében.
- Hozzájárulás a további járőrözési eszközök rendelkezésre bocsátásához a líbiai parti őrség számára, és az eszközök karbantartásának biztosítása.

3. AZ EMBERCSEMPÉSZEK ÉS -KERESKEDŐK ELLENI KÜZDELEM FOKOZÁSA

A távozások számának visszaszorítására és az életmentésre törekedve meghatározó jelentőséggel bír az embercsempészek és -kereskedők elleni küzdelem fokozása a Földközi-tenger medencéjében és Afrika északi részén. A csempészség kezelése a Sophia művelet egyik fő célkitűzése, és folyamatban van az arra irányuló munka, hogy a nyílt tengeri közvetlen fellépések kiegészüljenek a líbiai parti őrség képességeinek továbbfejlesztésével, ami a líbiai parti tengeren is hasznosnak bizonyulhat. A Sophia művelet ugyancsak hozzájárul ahhoz, hogy műveleti területén e kérdések tekintetében javul az átfogó helyzetismeret. A jövőben fel fogják térképezni, hogy milyen további módokon javítható a nyomon követés és a hírszerzési információk gyűjtése, valamint hogyan lehet fokozottan alkalmazkodni a csempészek működési módszereihez, és ezáltal hatékonyabban támogatni a líbiai hatóságok fellépését.

Az első számú prioritás, hogy a Seahorse földközi-tengeri hálózat 2017 tavaszára működőképessé váljon. Ezen program célja az észak-afrikai országok határőrizeti hatóságainak megerősítése és arra vonatkozó kapacitásuk fejlesztése, hogy megosszák az információkat és összehangolják a fellépéseket uniós partnereikkel, illetve a földközi-tengeri tagállamokkal. A konkrét célkitűzések a következők: az észak-afrikai országok hatóságai helyzetismeretének javítása a területükön áthaladó irreguláris migrációs áramlatokat és tiltott kereskedelmet illetően (különös tekintettel a part menti területekre és a parti tengerre), továbbá reagálási kapacitásuk megerősítése nemzeti és regionális szinten egyaránt, többek között a tengeri kutatás-mentés tekintetében. A kezdeményezés lényeges eleme egy biztonságos kommunikációs hálózat létrehozása a Földközi-tenger medencéjében fekvő valamennyi ország határőrizeti hatóságai számára.

Olaszország, Málta, Görögország, Ciprus, Franciaország, Spanyolország és Portugália már összekapcsolta az Eurosur nemzeti határőrizeti koordinációs központját a Seahorse földközi-tengeri hálózattal. Jelenleg zajlik arra irányuló munka, hogy a líbiai parti őrségnek a tagállamokkal történő összekapcsolódáshoz szükséges minden eszköz a rendelkezésére álljon, és így a felek képesek legyenek csaknem valós időben tájékoztatni egymást az eseményekről, és összehangolni járőrtevékenységüket. A cél az, hogy a csempészség megelőzése terén ugyanolyan hatékonyra váljon az együttműködés – többek között az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel –, mint ahogyan már jelenleg is megvalósul az Atlanti-óceán tekintetében.

Mivel a csempészek a fából készült hajók helyett egyre gyakrabban kis csónakokat és felfújható gumicsónakokat használnak, tevékenységük visszaszorításának hatékony módja lehet az általuk használt eszközök megcélzása (hajók, motorok, járművek). Ennek megvalósítása azonban kihívásokkal jár, és koordinált megközelítést igényel, amelynek lehetőségeit az EU – műveletein, ügynökségein és eszközein keresztül – készen áll feltérképezni a tagállamok, az Interpol és a régióbeli egyéb partnerek bevonásával. A hírszerzési és megfigyelési erőforrásokat össze kellene vonni a helyszínek és útvonalak jobb nyomon követése és megcélzása, valamint az azokat használó csempészek azonosítása érdekében. Az Eurosur összevont szolgáltatásainak igénybevétele a hajózási adatszolgáltatási rendszerek, műholdak és megfigyelő repülőgépek alkalmazásán keresztül kifejezetten lehetővé tenné a harmadik országbeli indulási állomások rendszeres ellenőrzését, valamint a gyanús hajók felderítését és nyomon követését a Földközi-tenger egészén. Ezek a fellépések kiegészítik majd a Sophia művelet keretében végrehajtott nyílt tengeri műveleteket, amelyek az embercsempészek és -kereskedők tevékenységének felszámolását célozzák. Biztosítani kell tehát a Sophia művelet számára

az eszközök folyamatos rendelkezésre állását, és továbbra is számításba kell venni a művelet tengerhajózási biztonság szempontjából képviselt átfogó hozzáadott értékét. Kulcsfontosságú hozzájárulást fog tenni az Europolon belül működő Mare közös műveleti csapat is, amely 2015 márciusában kezdte meg a földközi-tengeri irreguláris migrációt elősegítő szervezett bűnözéssel szembeni tevékenységét. 2016 februárjában a Mare közös műveleti csapat beépült az Europolon belül működő, a Migráncscempészés Elleni Küzdelem Európai Központjába. A műveleti csapatba összesen hét tagállam rendelt ki szakembereket. Ezek a tagállamok valós idejű információcserét folytatnak a cempészhalózatok felszámolása érdekében.

Végül, a migráncscempészésben érintett bünszervezetek elleni küzdelem csakis akkor hozhat tényleges és tartós eredményeket, ha a kiváltó okokat orvosló intézkedések is társulnak hozzá, megnehezítve ezen szervezetek számára a tevékenységük fenntartásához szükséges emberi erőforrások biztosítását. Ebből a szempontból kívánatos lenne megerősíteni a migrációs útvonal mentén fekvő településeknek nyújtott folyamatos támogatást²² (mindenekelőtt a migrációs csomópontokon és a part menti városokban), ami előmozdítaná a kapacitásépítést, a társadalmi-gazdasági fejlődést és az alapszolgáltatásokhoz való hozzáférést (többek között a migránsok számára is), és visszaszorítaná a cempészek tevékenységét.

Kulcsintézkedések:

- Annak biztosítása, hogy a Seahorse földközi-tengeri hálózat 2017 tavaszára működőképesse váljon, és lehetővé tegye a líbiai parti őrség és a részt vevő tagállamok közötti fokozott információcserét és operatív koordinációt.
- Tunézia, Algéria és Egyiptom ösztönzése a Seahorse földközi-tengeri hálózatban való részvételre.
- A cempészek által használt eszközök megcélzása a tagállamok, az EUNAVFOR MED Sophia művelet, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, az Europol, az Interpol és a régióbeli partnerek hírszerzési információinak összevonása révén, mindenekelőtt az Eurosur összevont szolgáltatásainak felhasználásával.

4. A MIGRÁNSOK VÉDELME, TÁMOGATOTT ÖNKÉNTES VISSZATÉRÉS ÉS ÁTTELEPÍTÉS

A cempészés elleni megerősített fellépés nyomán fokozódni fog a védelem nyújtására és a támogatott önkéntes visszatérés lehetőségének biztosítására irányuló szárazföldi tevékenységek iránti igény. Emellett az instabilitásból és a biztonság hiányából adódóan már így is nagyarányú a lakóhelyelhagyás mind a saját, mind a harmadik országbeli állampolgárok körében²³, akik közül sokan rendkívül kiszolgáltatott helyzetben vannak, és ez a kényszerű migráció az ország azon tranzitónáiba és indulási állomásaira irányul, amelyek nem állnak a kormány tényleges ellenőrzése alatt. A migránsok védelmének támogatása és a felhalmozódott nyomás enyhítése egyrészt azonnali kihívást, másrészt hosszú távú szükségletet is jelent. A fellépés négy fő területre összpontosul: a migránsoknak biztosított védelem és humanitárius segítségnyújtás megerősítése, a helyi gazdaságba való reintegrációjuk támogatása, a származási országba való önkéntes visszatérés, valamint a nemzetközi védelemre szoruló személyek áttelepítése.

Együttműködés és párbeszéd keretében támogatást kell nyújtani a líbiai hatóságoknak, hogy megfelelő migrációkezelési kapacitásokat tudjanak kiépíteni. Ugyancsak folyamatban van az illetékes minisztériumok (belügy-, igazságügy- és külügyminisztérium) kapcsolattartóinak azonosítására

²² A Régiók Bizottsága számos kérdést – köztük a migrációt – illetően együttműködés kialakítására törekszik a líbiai településekkel.

²³ Meg kell említeni, hogy Líbia már régóta függ a jelentős mértékű migráns munkaerőtől.

irányuló projekt, valamint szinergiák és migrációkezeléssel foglalkozó platformok létrehozása az érintett minisztériumok bevonásával²⁴.

A migránsok befogadóállomásain elfogadhatatlan körülmények uralkodnak, és nem érvényesülnek kellőképpen a nemzetközi emberi jogi normák. A megfelelő körülmények biztosítása a befogadóállomásokon kiemelt jelentőségű feladat, amely a rossz bánásmód, a kínzás, a zsarolás és az embertelen bánásmód elleni küzdelemnek is szerves részét képezi. Elsődleges feladatnak számít a líbiai hatóságokkal és a nemzetközi szervezetekkel – például az IOM-mal és az UNHCR-rel – való együttműködés annak érdekében, hogy ezek a befogadóállomások az emberi jogi normákkal összhangban álló, megfelelő körülményeket biztosítsanak. A nemzetközi szervezetekkel való szoros együttműködés keretében ki kell terjeszteni az őrizet alternatíváit, különösen ami a nőket és a kiskorúakat illeti. Emellett gondoskodni kell mind a migránsok, mind a segítségnyújtó szervezetek befogadóállomásokon dolgozó személyzetének biztonságáról.

További fontos feladat annak biztosítása, hogy az UNHCR és az IOM akadálymentesen elérhesse a nemzetközi védelemre szoruló személyeket, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévőket.

A Bizottság együttműködést fog folytatni a líbiai hatóságokkal és az érintett nemzetközi szervezetekkel ezen kérdések kezelése érdekében, és adott esetben fokozni fogja a célzott finanszírozást.

A jelenleg Líbiában tartózkodók közül sokan munkalehetőség reményében jöttek az országba, és az instabilitás és a munkahelyek megszűnése miatt most sokan ott rekedtek. Helyzetük megoldásának egyik lehetséges módja a helyi integrációjuk előmozdítása – amennyiben ez lehetséges. Elindult és további megerősítésre vár egy kísérleti kezdeményezés, amelynek célja a belföldi lakóhelyelhagyás és a migránsok átutazása által érintett térségekben élő közösségek stabilizálása, beleértve a munkalehetőségek teremtését is a védelemre szoruló személyek számára, ami egyebek mellett az adott közösségbe való befogadásukhoz is hozzájárul.

Sok más migránst a származási országába való visszatérésre ösztönözhet az, ha nem sikerül megvalósítania a líbiai munkavállalásra vagy az Európába jutásra vonatkozó terveit. Ilyen esetekben felmerül a támogatott önkéntes visszatérés lehetősége. Az EU több projektet²⁵ is elindított a Líbiában rekedt migránsok származási országukba való önkéntes visszatérésének megkönnyítése érdekében. 2016 decemberében az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért keretében 20 millió EUR összegű intézkedést fogadtak el, amely a migrációkezelés megerősítését, a migránsok védelem iránti sürgős igényeinek kielégítését és az elfogadhatatlan halálesetek megelőzését hivatott biztosítani. A projekt kiemelt célja a migránsoknak történő támogatásnyújtás a partraszálláskor és a befogadóállomásokon, valamint a származási országokba való humanitárius hazaszállítás kiterjesztése (a kezdeti 5 000 migránssal kapcsolatos célkitűzéshez képest) és a reintegráció előmozdítása²⁶. Az EU a líbiai

²⁴ Az Európai Szomszédügyi Támogatási Eszközből támogatott, 3 millió EUR-s projekt (a jogokon alapuló líbiai migrációkezelés és menekültügy előmozdítására irányuló projekt első komponense).

²⁵ A projektek összértéke 35 millió EUR, és finanszírozásuk az Európai Szomszédügyi Támogatási Eszközből, a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszközből, a Fejlesztési Együttműködési Eszközből, humanitárius segítségnyújtás révén, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból, illetve a regionális fejlesztési projekt keretében valósul meg.

²⁶ A projekt az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért és a Nemzetközi Migrációs Szervezet 100 millió EUR összegű közös kezdeményezésének része, amelynek célja a közép-mediterrán útvonal mentén visszatérő személyek védelmének és reintegrációjának biztosítása a Száhel-övezetben és a Csád-tó térségében elhelyezkedő tizennégy országban, köztük Líbiában. A kezdeményezéshez Németország 45 millió EUR-val, Olaszország pedig 22 millió EUR-val járul hozzá. E tekintetben a közös kezdeményezés előirányozza 60 000 rászoruló migráns védelmét, 24 000 visszatérés megvalósítását és reintegrációs támogatás nyújtását a migránsoknak, valamint a migrációnak kitett térségekben élő 2 000 közösség és az útvonal mentén 200 000 migráns tájékoztatását az irreguláris migráció veszélyeiről és alternatíváiról. A fellépések szintén támogatják az adatgyűjtést és -elemzést az egyes érintett országokban és regionális szinten a szakpolitikák és az intézkedések tényadatokon alapuló kialakításának elősegítése érdekében, valamint a kormányok és a helyi

hatóságokkal együttműködve törekedni fog a támogatott önkéntes visszatérési tevékenységekben részt vevő nemzetközi szereplők megfelelő biztonsági körülményeinek garantálására, és változatlanul készen áll arra, hogy a projekt kezdeti szakaszának fényében adott esetben rövid időn belül kiterjessze ezt a tevékenységet, a szomszédos országokban végrehajtott kiegészítő intézkedéseket is beleértve.

A helyi közösségekbe való reintegráció és a támogatott önkéntes visszatérés lehetőségeit kiegészítheti az áttelepítés, különösen a legkiszolgáltatottabb személyek esetében. Az EU az UNHCR bevonásával vizsgálja az arra irányuló gyakorlati lépések megvalósíthatóságát, hogy a nemzetközi védelemre szorulókat Líbiából uniós tagállamokba és más nemzetközi partnerországokba telepítsék át. Az áttelepítés elősegítheti, hogy a nemzetközi védelemre szoruló személyek rendezetten és biztonságosan jussanak el az áttelepítő államok területére. Egyúttal lehetővé teszi a biztonsági ellenőrzések végrehajtását még mielőtt az adott személy az áttelepítő állam területére érne, és a fogadó országgal való szolidaritás megnyilvánulásának is tekinthető, mivel segít megbirkózni a háború vagy üldöztetés elől menekülő személyek tömeges beáramlásával. Az áttelepítés továbbá visszatárhathatja a nemzetközi védelemre szoruló személyeket attól, hogy veszélyes utakra vállalkozzanak. Az áttelepítések megvalósíthatóságát, konkrét módját és ütemezését a líbiai kormánnyal és a nemzetközi partnerekkel folytatott szoros együttműködés keretében, a helyzet alakulását szem előtt tartva kell megvizsgálni. Mindez azt is szükségessé teszi, hogy a tagállamok készen álljanak a Líbiából való áttelepítésben való részvételre²⁷.

Ezt a konkrét intézkedést népszerűsíteni kell Líbiában, és az EU-nak ezen túlmenően együttműködést kell folytatnia a régióbeli országokkal, hogy segítséget nyújtson számukra menekültügyi és migrációs rendszerük fejlesztéséhez, és ennek első lépéseként a migránsok regisztrálásához. Ez a régióban működő védelmi és menekültügyi rendszerek javításához is hozzájárul, az észak-afrikai regionális fejlesztési és védelmi program célkitűzéseinek megfelelően. Következésképpen pedig a tagállamok a feltételek teljesülése esetén alkalmazhatják majd a menekültügyi vívmányokban meghatározott biztonságos harmadik ország elvét. A biztonságos harmadik országra vonatkozó rendelkezések a migrációs válság hatékony kezelését lehetővé tevő rendszer kulcsfontosságú elemét képezik, és ezt mind a közös európai menekültügyi rendszer reformjáról szóló, folyamatban lévő tárgyalások, mind az uniós visszatérési politikával kapcsolatos jövőbeli tárgyalások, illetve e politika jövőbeli alkalmazása során figyelembe kell venni.

A származási országokban és az afrikai migrációs útvonalak mentén megvalósuló tájékoztatási kampányok igen nagy jelentőséggel bírnak, ám ezeken túlmenően Líbiában is célzott tájékoztatási kampányokat kell végrehajtani, amelyek felhívják a figyelmet a szabálytalan távozással járó kockázatokra és a támogatott önkéntes visszatérés lehetőségére. E tevékenységeknek mindenekelőtt az útvonal induló állomásokhoz közeli szakaszára és Líbia déli térségére kell összpontosulniuk, mivel a tengerpart közelsége rendszerint erőteljesen ösztönzi a migránsok útra kelését.

Kulcsintézkedések:

- Együttműködés a líbiai hatóságokkal annak biztosítása érdekében, hogy javuljanak a körülmények a migránsok befogadóállomásain, különös figyelmet fordítva a kiszolgáltatott személyekre és a kiskorúakra. Ezzel összefüggésben együttműködés kialakítása az IOM-mal és az UNHCR-rel.
- A líbiai településekkel folytatott munka és együttműködés fokozása az alternatív megélhetési lehetőségek előmozdítása, valamint a migránsokat befogadó helyi közösségek rezilienciájának fokozása érdekében.
- A líbiai hatóságok támogatása migrációkezelési kapacitásai megerősítése terén.
- Támogatásnyújtás a líbiai hatóságokkal és a nemzetközi szervezetekkel – köztük az UNHCR-rel

szereplők kapacitásépítéséhez is hozzájárulnak, ezáltal biztosítva az intézkedések fenntarthatóságát és a kapcsolódó felelősségvállalást.

²⁷ Szintén fontos tényező az uniós áttelepítési programra irányuló javaslat helyzetének alakulása (COM(2016) 468 final, 2016.7.13.).

– folytatott együttműködés keretében a nemzetközi védelemre szoruló helyzetének rendezése érdekében, beleértve az áttelepítés lehetőségét is.

- Az IOM munkájának támogatása a Líbiában tartózkodó migránsok helyzetének javítása érdekében, valamint a Líbiából való támogatott önkéntes visszatérésre vonatkozó projekt végrehajtása terén, mérlegelve az 5 000 migránsra vonatkozó kezdeti célkitűzésen túli kiterjesztés lehetőségét.

5. A DÉLI HATÁRON ÁTHALADÓ MIGRÁCIÓS ÁRAMLÁSOK KEZELÉSE

Míg Líbiában már jelenleg is nagy mennyiségű migráns és belső menekült tartózkodik, a migrációs nyomás enyhítése szempontjából meghatározó a déli határt átlépve újonnan érkező csoportok beáramlásának kezelése. A valletai cselekvési terv és a partnerségi keret sikeres működése igen fontos lesz e tekintetben.

Az EU számos erőfeszítéssel – különösen a régióra irányuló közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) missziókkal és projektekkel – járul hozzá e kihívás kezeléséhez.

A líbiai határellenőrzést segítő európai uniós misszió (EUBAM), amely jelenleg Tuniszbán állomásozik, immár megfelelő kapacitásokkal rendelkezik ahhoz, hogy független látogatásokat tegyen Tripoliban. Az EUBAM keretében jelenleg véglegesítik a biztonsági terület kulcsszereplőinek feltérképezését, és a líbiai hatóságok bevonásával vizsgálják egy jövőbeli civil KBVP-misszió indításának lehetőségét. Ez az esetleges misszió a rendőrség/jogállamiság/határigazgatás terén tevékenykedhetne, és tanácsadással, illetve kiképzéssel segíthetné a líbiai hatóságokat. Az EU további erőfeszítéseket fog tenni a líbiai hatóságok támogatását célzó intézkedésekben való szerepvállalás terén. Ehhez más eszközök – köztük a Sophia művelet és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség – keretében megvalósuló intézkedések is társulhatnak a szabálytalan áramlások nyomon követésének javítása céljából²⁸. Szintén elő kell irányozni technológiák, járművek és egyéb eszközök biztosítását a Líbia és a szomszédos országok közötti szárazföldi határ ellenőrzésének javítása érdekében.

A helyi stabilizációs törekvések ugyancsak elengedhetetlen szerepet játszanak a befogadó közösségekkel kialakított együttműködés szorosabbra fűzésében. Az IOM 2016 májusában elindított egy jelenleg is folyamatban lévő projektet Líbia déli részén. A projekt a befogadó közösségekre, valamint a belső menekültekre és a migránsokra irányul, és érdemes lenne megvizsgálni, hogy van-e lehetőség a kiterjesztésére, illetve más helyszínen való megismétlésére. Az EU a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszközn keresztül több olyan projektet is támogat, amelyek a konfliktusmegoldás elősegítését, a konfliktusban álló felek közötti megállapodás kialakítását és az erőszak visszaszorítására irányuló, közösségi szintű törekvések megerősítését célozzák, elsősorban Dél-Líbiában.

A dél-líbiai migrációkezeléshez való uniós hozzájárulás magában foglalja a biztonsági és védelmi kapacitások építéséhez, valamint a Száhel-övezeti regionális biztonságpolitikai együttműködési kezdeményezésekhez nyújtott támogatást, különös tekintettel a Száhel-övezeti, G5-ök szintén zajló folyamatokra. Maliban az EU kiképzési missziója és az EUCAP Száhel Mali²⁹ egyaránt hozzájárul a határellenőrzés javításához különféle kiképzési és tanácsadási tevékenységek révén. Az Európába tartó migránsok egyik fő tranzitállomásának számító Nigerben előnyösnek bizonyul a megerősített közös

²⁸ E tekintetben az Eurosur összevont szolgáltatásai is igénybe vehetők.

²⁹ Az EUCAP Száhel Mali az EU 2013-as mali kiképzési misszióját követően 2015 januárjában indult a mali belső biztonsági erők kapacitásainak megerősítése céljából, hogy ezáltal javítsa operatív hatékonyságukat, helyreállítsa hierarchiai felépítésüket, megszilárdítsa az igazságügyi és közigazgatási hatóságok által a misszióik irányítása és felügyelete terén játszott szerepet, valamint előmozdítsa az ország északi részén történő ismételt bevetésüket.

biztonság- és védelempolitikai fellépés, amelynek részét képezi az EUCAP Száhel Niger³⁰ misszió állandó agadezi jelenléte is. A misszió célja, hogy segítséget nyújtson a nigériai hatóságoknak az irreguláris migráció kezelése, valamint a kapcsolódó emberkereskedelem és szervezett bűnözés leküzdése terén. A Száhel-övezeti KBVP-missziók regionalizációjának, illetve a térségben működő KBVP-hálózat várható létrehozásának keretében az e területekre irányuló támogatást a régió egyéb államaira – konkrétan Mauritániára, Burkina Fasóra és Csádra – is kiterjesztik.

A Nigerrel a partnerségi keret égisze alatt folytatott együttműködést maradéktalanul ki kell használni a Líbia déli határán áthaladó migrációs áramlások megfékezése érdekében. A Nigert elhagyva a Szaharán való veszélyes átkelést megkísérlő személyek száma a 2016. májusi több mint 70 000-hez képest novemberre körülbelül 1 500 főre esett vissza³¹. Ebben az összefüggésben kulcsfontosságú lehet az Agadezben folytatott munka. A konkrét lépések között szerepelhet a közösségeknek és a migránsoknak szóló további tájékoztatás és figyelemfelkeltés, valamint a támogatott önkéntes visszatérés és a reintegrációs intézkedések Agadezen és Niamey-en kívüli más helyszínekre való kiterjesztése. Agadez mindemellett a Líbiában rekedt migránsok támogatott önkéntes visszatérésének köztes állomásaként is szolgálhatna. Ez összefüggésben áll a nigéri határőrizeti szerveknek a Niger és Líbia közötti határ jobb ellenőrzése érdekében nyújtott, folyamatban lévő támogatással.

Ezen túlmenően Agadez térségében támogatni fogják az embercsempészettől függetlenül működő helyi gazdaság fejlesztését. A Niger–Líbia határ nigéri ellenőrzésének megerősítésére, a migránsok áramlásának ellenőrzésére és az önkéntes visszatérések támogatására irányuló erőfeszítések során figyelembe kell venni a Niger északi részén élő, magukat a migráncsempészből fenntartó közösségekre gyakorolt esetleges hatásokat, hogy a migráncsempészs helyett megfelelő alternatív megélhetési lehetőségeket és a legális piacokhoz való hozzáférést biztosítsanak számukra.

A Nigerrel folytatott szoros együttműködés a csempészekkel szembeni célzott fellépésre is kiterjed. Niger jelenleg dolgozza ki az ország területén áthaladó áramlások ellenőrzésének gyakorlati megvalósítását elősegítő stratégiáját, amely magában foglalja közös nyomozócsoportok bevetését, a 2015. évi csempészs elleni törvény végrehajtását, valamint a nyomozói és ügyési kapacitások megerősítését is. Hamarosan Nigerbe érkezik egy európai migrációs összekötő tisztviselő és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség egy összekötő tisztviselője, akik elősegítik majd az irreguláris migráció kezelése, illetve a migrációkezelés hatékonyabb megszervezése terén a nigéri hatóságokkal folytatott párbeszédre és együttműködésre vonatkozó uniós kapacitások további javítását.

A nigéri és mali uniós jelenlét és az Europol közötti kapcsolatok szorosabbra fűzése szintén javíthatja az emberkereskedők és -csempészek tevékenységének értékelését és elemzését, és hatékonyabb támogatást nyújthat a helyi hatóságoknak, az Interpollal való kapcsolatok kialakítására irányuló, az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért keretében támogatott meglévő programhoz kapcsolódva. Ezt a sikeres modellt, amely bizonyítottan képes csökkenteni a beáramló irreguláris migránsok számát, más regionális partnerek – konkrétan Mali, Csád, Egyiptom, Algéria és Szudán –, továbbá a kartúmi és rabati folyamatban érintett egyéb államok tekintetében is érvényesíteni kellene.

Az EU már jelenleg is aktívan előmozdítja a Líbia és annak déli szomszédai közötti párbeszédet a közös határaik igazgatásáról és a migrációs útvonalakkal kapcsolatos hírszerzési együttműködésről. 2016 augusztusában létrejött az EU–Líbia integrált szárazföldi határigazgatási bizottság, amely a

³⁰ Az EUCAP Száhel Niger 2012 júliusában indult, hogy javítsa a nigéri biztonsági erők terrorizmus és szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó kapacitásait, valamint támogassa a nigéri politikai stabilitás, biztonság és kormányzás előmozdítását. A misszió 2015 óta járul hozzá a migrációs áramlások jobb ellenőrzéséhez és kezeléséhez az irreguláris migráció elleni küzdelem és a kapcsolódó bűnözés mértékének visszaszorítása érdekében.

³¹ COM(2016) 960, 2016.12.14., Második eredményjelentés: a harmadik országokkal az európai migrációs stratégia keretében kialakított partnerségi keret első eredményei.

határigazgatással kapcsolatos információcsere fórumaként szolgál. A régióbeli további operatív együttműködés egy másik lehetséges fóruma az Afrika–Frontex hírszerző közösség, amely keretben biztosít a határbiztonsággal kapcsolatos ismeretek és hírszerzési információk rendszeres megosztásához, és kockázatelemzést végezhetne, valamint rövid távú missziókat indíthatna a migrációs útvonalak és azok esetleges átrendeződésének azonosítása céljából, adott esetben műholdas képalkotás segítségével. A párbeszédre építve szükség esetén meghatározásra kerülnek az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért égisze alatt megvalósuló fokozott együttműködés kiemelt intézkedései és területei. A regionális programok – mint például az Euromed migráció IV.³² és a „földközi-tengeri városközi migrációs profilok” projekt³³ – kiemelt platformot biztosítanak a régióbeli országok közötti migrációs párbeszéd előmozdításához, valamint a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok regionális szintű megosztásához. Ennek a munkának további lendületet adott a főképviselő/alelnök és a líbiai, a nigeri, illetve a csádi külügyminiszter 2016 júniusában tartott, határigazgatási témájú találkozója. Az e fórumban rejlő lehetőségek mindemellett a migráncsempészséssel kapcsolatos problémák orvoslására is kihasználhatók.

Kulcsintézkedések:

- Az uniós missziók és projektek teljes körű kiaknázása a líbiai hatóságok Dél-Líbiában végzett határigazgatási tevékenységének és a migránsok védelmét célzó erőfeszítéseinek támogatása érdekében.
- A Líbia és déli szomszédai közötti határ menti együttműködés, párbeszéd és információcsere előmozdítása, beleértve az Afrika–Frontex hírszerző közösségben rejlő lehetőségek maradéktalan kihasználását.
- További fellépés az északi irányba ható migrációs nyomás enyhítése, a csempészség kezelése és a támogatott önkéntes visszatérés előmozdítása érdekében a partnerségi keret égisze alatt Nigerrel kialakított együttműködésre építve.

6. FOKOZOTT EGYÜTTMŰKÖDÉS EGYIPTOMMAL, TUNÉZIÁVAL ÉS ALGÉRIÁVAL – AZ IRREGULÁRIS MIGRÁCIÓ ÉS AZ ÚTVONALAK ÁTHELYEZŐDÉSÉNEK MEGELŐZÉSE

A Líbiával végrehajtott együttes fellépés keretében el kell mélyíteni a régióban megvalósuló migrációs párbeszédet és együttműködést, ezáltal minimálisra csökkentve a szomszédos országokon áthaladó esetleges új útvonalak kialakulásának kockázatát. A támogatott önkéntes visszatérés előmozdítása terén azok az országok részesülnének támogatásban, amelyekben jelentős mennyiségű migráns tartózkodik – így például Algéria, Egyiptom és Tunézia. Ezeknek az országoknak szintén további segítségre lenne szükségük egy működőképes saját menekültügyi rendszer kialakítása és a nemzetközi védelemre szoruló támogatása terén. Emellett szilárdabb alapokra lehetne helyezni az Egyesült Nemzetekkel és az uniós ügynökségekkel³⁴ folytatott együttműködésüket, valamint a közös kezdeményezésekben – például a Seahorse földközi-tengeri hálózatban – való részvételüket. Ez előmozdítaná mind a gyakorlati együttműködést, mind a jobb migrációkezelést szolgáló közös megközelítést és az emberi jogok maradéktalan tiszteletben tartásával megvalósuló, a nemzetközi és az uniós normákkal összhangban álló tengeri életmentést.

³² 6,4 millió EUR költségvetésű (az Európai Szomszédügyi Támogatási Eszközből finanszírozott) regionális projekt, amely átfogó közös megközelítést érvényesít a déli szomszédságban felmerülő migrációs, mobilitási és nemzetközi védelmi kérdésekkel kapcsolatos eredményes párbeszéd és együttműködés megerősítése érdekében.

³³ 1,9 millió EUR költségvetésű (a NEAR-TS keretében finanszírozott) regionális projekt, amely a déli szomszédság és Európa öt-öt városának képviselői és szakértői közötti, az erre szolgáló hálózaton keresztül megvalósuló együttműködés révén támogatja a városi szintű migrációkezelés javítását a dél-mediterrán térségben.

³⁴ Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség jelenleg tárgyal az egyiptomi hatóságokkal a munkamegállapodásról.

Az EU és Egyiptom közötti 2004-es társulási megállapodás tartalmaz a migrációs együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket, ezek nyomán követése azonban meglehetősen korlátozott volt. A felülvizsgált európai szomszédságpolitika részeként újraélesztették az EU és Egyiptom közötti formális párbeszédet, és az elkövetkező évekre szólóan a kapcsolatokra irányadó átfogó politikai keretet jelentő EU–Egyiptom partnerségi prioritások³⁵ egy külön fejezetet fognak tartalmazni a migráció és a mobilitás valamennyi vonatkozására kiterjedő együttműködés megerősítéséről. Ez a téma most erőteljesen jelen van a politikai szintű kapcsolatokban – legutóbb több biztos 2016 őszén látogatást tett Kairóban, amit január 22-én egy vezető tisztviselői szintű látogatás követett –, így az EU arra számít, hogy hamarosan átfogó migrációs együttműködést indíthat Egyiptommal. Az európai migrációs összekötő tisztviselőnek az Egyiptomban működő uniós küldöttségre való mielőbbi kiküldése szintén hozzájárul majd az együttműködéshez.

A Tunézián áthaladó, illetve onnan induló áramlás mértéke csekély. Mindazonáltal a 2014 márciusában kötött mobilitási partnerség által biztosított keretnek köszönhetően javult az operatív és pénzügyi támogatások kezelése. Az e területen kialakított kapcsolatok most a partnerségi kerettel új szintre emelkednek³⁶. A Tunéziának nyújtott uniós támogatás megerősítéséről szóló közös közlemény³⁷ javaslatot tett az uniós támogatás megerősítésére, illetve az irreguláris migráció kiváltó okainak kezelésétől egy átfogó és hatékony nemzeti migrációs és menekültügyi politika kialakítása és végrehajtása felé történő elmozdulásra. Ez magában foglalná a visszatérés, a legális migrációs lehetőségek és az irreguláris migráció megelőzésére vonatkozó tunéziai kapacitások javítása terén folytatott gyakorlati együttműködést. A biztonsági ágazat 23 millió EUR költségvetésű reformja kapacitásépítési támogatást irányoz elő a határigazgatás területén. Az európai migrációs összekötő tisztviselőnek az Egyiptomban működő uniós küldöttséghez való közeljövőbeli kiküldése folyamatosan hozzájárul majd az együttműködés szorosabbra fűzéséhez.

2016 októberében Tunézia és az EU megtartotta a vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodásról szóló tárgyalások első körét. E tárgyalási folyamat mielőbbi lezárása nyomán Tunézia az EU déli szomszédságában található országok közül elsőként részesülhetne a hatékony és ambiciózus vízumkönnyítési megállapodás nyújtotta előnyökben. A visszafogadási megállapodás szilárd alapokra helyezné a migrációs kapcsolatokat, és a várakozások szerint visszatartó erővel hatna a potenciális átutazó migránsokra. A visszafogadással kapcsolatos továbbfejlesztett gyakorlati együttműködés máris kiterjedhetne a migránsok gyorsabb azonosítására és a szükséges úti okmányok hatékonyabb kiadására.

Az EU–Algéria partnerségi prioritások³⁸ között szerepelni fog a migrációval és mobilitással kapcsolatos témákban folytatott együttműködés szorosabbra fűzése, és az EU jelenleg egyeztet az algériai hatóságokkal az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért keretéből finanszírozandó első projekt részleteiről³⁹. Ezen együttműködés továbbfejlesztésével figyelembe lehetne venni, hogy Algéria egyaránt számít származási országnak és tranzitországnak.

Kulcsintézkedések:

- A migrációs áramlások kezelésével kapcsolatos párbeszéd és operatív együttműködés elmélyítése Egyiptommal, Tunéziával és Algériával.

³⁵ A tárgyalások ugyan lezárultak, ám az EU–Egyiptom partnerségi prioritások formális elfogadására egyelőre nem került sor.

³⁶ COM(2016) 385 final, 2016. június 7.

³⁷ COM(2016) 47 final, 2016. szeptember 29.

³⁸ A tárgyalások ugyan lezárultak, ám az EU–Algéria partnerségi prioritások formális elfogadására egyelőre nem került sor.

³⁹ Ez a projekt magában foglalja a migrációval kapcsolatos statisztikai felméréshez, az emberkereskedelem megelőzését és felszámolását célzó nemzeti stratégia végrehajtásához és a migránsok megfelelő egészségi állapotának biztosításához (a HIV és a tuberkulózis elleni küzdelemhez) nyújtott támogatást.

- Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel folytatott gyakorlati együttműködés javítása, ideértve a visszatéréssel kapcsolatos együttműködést is.

7. PÉNZÜGYI FORRÁSOK MOZGÓSÍTÁSA ÉSZAK-AFRIKA SZÁMÁRA

A közép-mediterrán útvonal menti migrációs áramlások kezelése tekintetében nem a pénzügyi források hiánya jelenti az elsődleges problémát, hanem sokkal inkább az intézkedéseket végrehajtó helyi partnerek megtalálása, mindazonáltal a mostani közös közleményben javasolt számos intézkedés – mint például a líbiai parti őrseg kiképzése és felszerelése, a körülmények javítása a migránsok befogadóállomásain, a támogatott önkéntes visszatérés kiterjesztése vagy a határokon átnyúló, illetve regionális együttműködés – finanszírozási forrásokat igényel.

Egyes intézkedések finanszírozhatók a meglévő projektek valamelyikén keresztül: Líbia számára máris több mint 50 millió EUR-t⁴⁰ különítettek el a migrációval összefüggő projektekre, és különböző forrásokból további összegeket fognak elérhetővé tenni. Az erre szolgáló első számú eszköz az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért észak-afrikai kerete, amely nagy hangsúlyt fektet a közép-mediterrán útvonalra. Az Alap észak-afrikai kerete számára a 2017. évre egy 200 millió EUR-s keretösszeget biztosítanak. A Líbiát érintő, migrációval kapcsolatos projektek elsőbbséget fognak élvezni. A Bizottság a jelen közös közleményben felvázolt intézkedések végrehajtásának alakulását és az elért gyakorlati eredményeket, valamint a 2018-ban esedékes új intézkedéseket figyelembe véve a 2017. év későbbi szakaszában ismét meg fogja vizsgálni a további finanszírozási igényeket. Az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért keretében nem csupán az uniós költségvetésből, hanem a tagállami hozzájárulásokból származó finanszírozási források is elérhetők. Az Alaphoz való nemzeti pénzügyi hozzájárulások 152 millió EUR-t tesznek ki. A tagállamok ugyancsak jelentős támogatást nyújtottak különféle eszközök – például vízi járművek – rendelkezésre bocsátásán és kétoldalú programokon keresztül. Az EU arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az Unióval azonos mértékben járuljanak hozzá az észak-afrikai kerethez, ezáltal lehetővé téve a beavatkozások kiterjesztését és a helyi hatás maximalizálását.

Az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért a gyors végrehajtás hatékony csatornájának bizonyul. A Bizottság máris megállapíthatja, hogy az Alap a továbbiakban is értékes eszköz lesz a mostani közös közleményben felvázolt intézkedések szempontjából.

Kulcsintézkedések:

- 200 millió EUR mozgósítása az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért észak-afrikai kerete számára – elsősorban a Líbiát érintő, migrációval kapcsolatos – projektek finanszírozására 2017-ben.
- Az uniós hozzájárulással azonos tagállami hozzájárulás biztosítása az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért észak-afrikai keretéhez.

8. KÖVETKEZTETÉS

Egyértelmű, hogy amennyiben 2017 tavaszán nem kerül sor további intézkedésekre, az irreguláris migránsok ellenőrizetlen áramlása a közép-mediterrán útvonal mentén továbbra is a 2016-ban tapasztalt rendkívüli mértékben fog folytatódni. Mivel a migránsok túlnyomó többsége a líbiai partokról indulva kíséri meg a Földközi-tengeren való átkelést, az uniós tagállamok – kiváltképp a beáramlás által leginkább érintett Olaszország és Málta – szorosan együttműködnek a líbiai hatóságokkal az áramlások megfékezése és a tengeri életmentés érdekében. Ezeket az erőfeszítéseket

⁴⁰ Ebből 30,5 millió EUR-t tesznek ki az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz, a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz, illetve a regionális fejlesztési és védelmi programok keretében finanszírozott, Líbiában megvalósuló migrációs projektek, 20 millió EUR összegű finanszírozást pedig az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért nyújt.

az Európai Unió egészének is maradéktalanul támogatnia kell. Az EU az elmúlt két évben az európai migrációs stratégiával összhangban és a szolidaritás jegyében egy sor intézkedéssel, szakpolitikával és finanszírozási forrással járult hozzá a menekültügyi és migrációs válság hatékony, minden szempontra kiterjedő kezeléséhez, többek között a közép-mediterrán útvonal mentén.

A jelen közös közlemény erre a munkára épül, és további átfogó operatív intézkedéseket határoz meg, amelyeket az érintett szereplőknek haladéktalanul végre kell hajtaniuk az életmentés, a csempészás elleni küzdelem, az észak-afrikai tranzitországokban tartózkodó migránsok és menekültek körülményeinek javítása, a származási országokba való visszatérés ösztönzése és végső soron az áramlások visszaszorítása érdekében. A felvázolt lépések a közép-mediterrán útvonal menti valamennyi fő állomást érintik, és figyelembe veszik a tágabb regionális összefüggéseket is. Csodaszor ugyan nem létezik, ugyanakkor ezek az intézkedések együttesen kézzelfogható hatást képesek elérni, és hozzájárulhatnak az embercsempészek üzleti modelljének felszámolásához és a földközi-tengeren való veszélyes átkelések visszaszorításához. Az intézkedések sikerének kulcsa az érintett észak-afrikai partnerek által folytatott szoros együttműködés, a tagállamok és az uniós intézmények összehangolt erőfeszítése és elkötelezettsége, valamint a nemzetközi szervezetekkel – például az UNHCR-rel és az IOM-mal – való együttműködés. A javasolt intézkedések némelyikének teljes körű végrehajtására csupán akkor kerülhet sor, ha ezt a helyszínen fennálló körülmények majd lehetővé teszik. A javasolt intézkedések kiegészítik az európai migrációs stratégia keretében már meglévő intézkedéseket – köztük a harmadik országokkal kialakított új partnerségi keretet – és az EU belső politikáinak megerősítésére irányuló, jelenleg is folyamatban lévő törekvéseket, például a közös európai menekültügyi rendszert és a visszatéréssel kapcsolatos együttes fellépéseket. Mindezek alapján a Bizottság indítványozza, hogy az állam-, illetve kormányfők február 3-i vallettai találkozójuk alkalmával hagyják jóvá a jelen közös közleményben felvázolt és az 1. mellékletben szereplő operatív intézkedéseket.